

Nazwa kwalifikacji: **Prowadzenie chowu, hodowli i inseminacji zwierząt**

Oznaczenie kwalifikacji: **R.09**

Numer zadania: **01**

Wypełnia zdający

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Numer PESEL zdającego*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

R.09-01-17.01

Czas trwania egzaminu: **120 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2017

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL i naklej naklejkę z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Na **KARCIE OCENY** w oznaczonym miejscu przyklej naklejkę z numerem PESEL oraz wpisz:
  - swój numer PESEL*,
  - oznaczenie kwalifikacji,
  - numer zadania,
  - numer stanowiska.
3. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 8 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
4. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
5. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
6. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
7. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw arkusz egzaminacyjny z rezultatami oraz **KARTĘ OCENY** na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
8. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie egzaminacyjne

Rozpoznaj na ilustracjach rasy bydła, wpisz pod ilustracjami nazwę rasy oraz przyporządkuj do ilustracji numery opisu rasy. Wybierz rasę do użytkowania mlecznego o potencjalnie najwyższej rocznej produkcji mleka.

Korzystając z danych podanych w Tabeli 1: Liczba DJP w gospodarstwie oblicz liczbę DJP w każdej grupie technologicznej oraz ogólną liczbę DJP w gospodarstwie. Wyniki obliczeń zapisz w Tabeli 1.

Oblicz, dla wyliczonej liczby DJP w gospodarstwie, pojemność płyty gnojowej. Obliczenia wpisz do Tabeli 2: Wielkość płyty obornikowej (gnojowej).

Na podstawie *Danych do wypełnienia dokumentacji* wypełnij Zgłoszenie bydła do rejestru niezbędne do zgłoszenia do ARiMR urodzenia cieliczki. W rubryce kod rasy wpisz kod rasy wybranej do użytkowania mlecznego o potencjalnie najwyższej rocznej produkcji mleka.

Opis charakterystycznych cech ras bydła

Numer opisu	Charakterystyczne cechy ras bydła znajdujących się na zdjęciach
1	<ul style="list-style-type: none"> • pochodzenie rasy-Anglia, • kaliber mały, • umaszczenie bułane, brunatne lub szare, zawsze występuje tzw. sarni pysk, buhaje zawsze ciemniej umaszczone niż krowy, • płodność i łatwość ocieleni bardzo dobra, • jednostronnie mleczna, • wysoka zawartość tłuszczu i białka w mleku.
2	<ul style="list-style-type: none"> • pochodzenie rasy-Szkocja, • kaliber średni, • dwie odmiany barwne czerwona i czarna, bezroźna, • płodność i łatwość ocieleni bardzo dobra, • umięśnienie dobre, wydajność rzeźna bardzo dobra.
3	<ul style="list-style-type: none"> • pochodzenie rasy-Kanada i USA, • kaliber duży, • dwie odmiany barwne czarno-biała i czerwono-biała, • bardzo dobra wydajność mleczna.
4	<ul style="list-style-type: none"> • pochodzenie rasy-Francja, • kaliber średni/ duży, • umaszczenie jasnoczerwone w różnych odcieniach, jaśniejsze są dolne części kończyn oraz obramowanie wokół oczu i śluzawicy, • płodność i łatwość ocieleni bardzo dobra, • umięśnienie i wydajność rzeźna bardzo dobra.
5	<ul style="list-style-type: none"> • pochodzenie rasy-Francja, • kaliber bardzo duży, • umaszczenie żółtobiałe, beżowe lub białe, • płodność słaba i łatwość ocieleni średnia, • umięśnienie bardzo dobre, wydajność rzeźna dobra, uznawana za jedną z najlepszych ras bydła mięsnego na świecie.
6	<ul style="list-style-type: none"> • pochodzenie rasy-Anglia, • kaliber średni/ duży, • umaszczenie czerwone z białą głową i białą kością ogonową, brzuch i dolne części kończyn białe, • płodność i łatwość ocieleni bardzo dobra, • umięśnienie dobre, wydajność rzeźna bardzo dobra.

Sposób obliczania pojemności płyty obornikowej lub pojemności zbiornika na gnojowicę albo gnojówkę dla gatunków innych niż drób

Lp.	Rodzaj wyposażenia	Pojemność płyty/zbiornika na 1 DJP (m ³)	Współczynnik odliczenia okresu pastwiskowego	Współczynnik odliczenia systemu i wyposażenia	Pojemność płyty/zbiornika (m ³)
1.	płyta obornikowa (gnojowa)	2,70 ^{*)}	A	-	$X1 = 2,70 \times A \times nDJP$
2.	zbiorniki na gnojówkę	1,80 ^{*)}	B	F	$X2 = 1,8 \times B \times F \times nDJP$
3.	zbiorniki na gnojowicę	7,80 ^{*)}	C	F	$X3 = 7,8 \times C \times F \times nDJP$

*W przypadku chowu krów mlecznych podane w tabeli pojemności płyty/zbiornika dotyczą kategorii krów mlecznych o wydajności mlecznej 6 tys. litrów. Dla krów o wydajności mlecznej 6-8 tysięcy litrów podane wartości należy zwiększyć o 10%, a dla krów mlecznych o wydajności mlecznej powyżej 8 tysięcy litrów o 20%.

1. nDJP – liczba zwierząt w gospodarstwie wyrażona w DJP.

2. X1 – X3 – pojemność płyty gnojowej lub pojemność zbiornika na gnojówkę albo gnojowicę – stanowiąca iloczyn liczby zwierząt w gospodarstwie wyrażonej w DJP i okresu pastwiskowego i pojemności płyty gnojowej lub pojemności zbiornika na gnojówkę albo gnojowicę na 1 DJP.

3. A, B, C - współczynniki odliczenia okresu pastwiskowego – współczynnik ma zastosowanie, jeśli utrzymywane w gospodarstwie zwierzęta i ptaki korzystają z wypasu na pastwisku przez cały okres pastwiskowy. Dla zwierząt utrzymywanych bez pastwiska wartość współczynników A, B, C przyjmuje wartość = 1.

A – dla płyt gnojowych,

B – dla zbiorników na gnojówkę,

C – dla zbiorników na gnojowicę.

4. D, E, F – współczynniki odliczenia ze względu na zastosowane rozwiązania systemów utrzymania oraz wyposażenie techniczne,

D – system bezściołowy dla drobiu,

E – podsuszanie pomiotu w chowie drobiu,

F – zadaszenie lub przykrycie nieprzepuszczalną folią płyty obornikowej.

Wartości współczynników odliczenia

Lp.	Gatunek, typ użytkowości zwierząt	Współczynnik					
		A	B	C	D	E	F
1.	Bydło mleczne	0,7	0,8	0,7	-	-	0,8
2.	Bydło mięsne	0,5	0,8	0,7	-	-	0,8
3.	Konie	0,7	0,8	-	-	-	0,8
4.	Owce, kozy	0,5	0,8	-	-	-	0,8
5.	Świnie	0,7	0,8	0,7	-	-	0,8
6.	Drób	0,8	0,8	-	0,7	0,8	0,8

Dane do wypełnienia dokumentacji

- numer siedziby stada posiadacza zwierząt PL223456789001
- numer identyfikacyjny zwierzęcia PL008235987623
- numer identyfikacyjny matki PL006576322854
- numer identyfikacyjny ojca PL005542398206
- data urodzenia cielęcia 9 stycznia 2017 roku
- kod właściwy dla zgłaszanej rasy bydła
- data wystawienia zgłoszenia do ARiMR – termin zgodny z obowiązującymi przepisami
- podpis wystawcy dokumentu XYZ

Wykaz kodów literowych do oznaczania ras bydła

Kod literowy	Rasa	Kod literowy	Rasa	Kod literowy	Rasa	Kod literowy	Rasa
HO	polska holsztyńsko-fryzyjska odmiana czarno - biała	HH	hereford	MR	marchigiana	BR	brahman
RW	polska holsztyńsko-fryzyjska odmiana czerwono – biała	SL	salers	SH	shorthorn	BN	brangus
RP	polska czerwona	WB	welsh black	AB	abondance	MA	maine - anjou
RE	europejskie bydło czerwone (pozostałe odmiany rasy)	BD	blond d'aquitaine	AU	aubrac	MG	murray - grey
SM	simental	BB	belgian blue	CA	chianina	PZ	pinzgau
JE	jersey	BS	brown swiss	GA	galloway	RN	romagnola
CH	charolaise	MO	montbeliarde	GU	guernsey	SG	santa gertrudis
AN	angus czarny	NO	normandy	GV	gelbvieh	SD	south devon
AR	angus czerwony	AY	ayrshire	HI	highland cattle	SW	sahiwa
PI	piemontese (piemont)	AL	tyrol grey	BM	beefmaster	TA	tarentaise
LM	limousine	DR	dexter	BO	braford	BF	bawół (Bubalus bubalis)
MM	krzyżówki z rasami mięsnymi	MS	krzyżówka bez ras mięsnych	BG	bydło biało-żółte	ZR	polska czerwono-biała
ZB	polska czarno – biała	LO	longhorn	WA	wagyu	WS	węgierskie bydło stepowe
BI	bizon (Bison bison)	NR	norweskie bydło czerwone	SR	szwedzkie bydło czerwono-białe	UK	uckermärker
RG	rubia gallega	LV	lakenvelder	PT	parthenaise	IN	inne***
LU	luing	GR	groninger blaarkop				

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenić będą 4 rezultaty.

- Rozpoznanie, charakterystyka i wybór rasy bydła
- Liczba DJP w gospodarstwie – Tabela 1
- Wielkość płyty obornikowej (gnojowej) – Tabela 2
- Zgłoszenie bydła do rejestru

Rozpoznanie, charakterystyka i wybór rasy bydła

1		
	Nazwa rasy:	numer opisu:
2		
	Nazwa rasy:	numer opisu:
3		
	Nazwa rasy:	numer opisu:
4		
	Nazwa rasy:	numer opisu:
5		
	Nazwa rasy:	numer opisu:
6		
	Nazwa rasy:	numer opisu:

Nazwa wybranej rasy do użytkowania mlecznego o potencjalnie najwyższej rocznej produkcji mleka.	
---	--

Tabela 1: Liczba DJP w gospodarstwie

Grupa zwierząt	Stan średnioroczny	Średnia masa zwierząt w kg	Liczba DJP
Krowy	25	600	
Jałówki cielne	5	550	
Jałówki 0,5 - 1,5 r.	8	250	
Cielęta do 0,5 r.	10	75	
Ogółem			

Tabela 2: Wielkość płyty obornikowej (gnojowej)

Wyszczególnienie	Odpowiedzi lub obliczenia
Liczba DJP ogółem w gospodarstwie (sztuk)	
Typ użytkowy bydła	
Średnia roczna wydajność mleczna (l/szt.)	7500
Utrzymanie zwierząt	alkierzowo-pastwiskowe
Zwiększenie pojemności płyty gnojowej po uwzględnieniu wydajności mlecznej (%)	
Pojemność płyty gnojowej po uwzględnieniu wydajności mlecznej na 1 DJP (m ³)	
Wartość współczynnika odliczenia okresu pastwiskowego	
Wzór na pojemność płyty gnojowej	
Obliczona pojemność płyty gnojowej (m ³)	
Wysokość składowania obornika (m)	3
Powierzchnia płyty gnojowej (m ²)	

ZB R-1/13

Zgłoszenie bydła do rejestru

Numer siedziby stada

Numer identyfikacyjny rejestrowanego zwierzęcia

Numer identyfikacyjny matki

Numer identyfikacyjny dawczyni zarodka / komórki jajowej**

Numer identyfikacyjny ojca / dawcy nasienia**

Data urodzenia

Dzień

Miesiąc

Rok

kombinowany

Data przybycia do stada

Dzień

Miesiąc

Rok

Typ użytkowy*:

mleczny mięsny

Typ zdarzenia*:

URODZENIE

Liczba cieląt przy porodzie mnogim

Płeć*:

samica samiec

Kod rasy:

PRZYWÓZ z państwa
będącego członkiem UEPRZYWÓZ z państwa
niebędącego członkiem UE

Nazwa kraju:

Wystawa¹⁾

Numer identyfikacyjny zwierzęcia z kraju niebędącego członkiem Unii Europejskiej

Upředzony o odpowiedzialności karnej z art. 297 k.k.
potwierdzam własnoręcznym podpisem zgodność
danych zamieszczonych w zgłoszeniu.

Data wystawienia zgłoszenia

Dzień

Miesiąc

Rok

Czytelny podpis osoby
uprawnionej do złożenia
zgłoszenia

¹⁾ lub pokaz lub konkurs zwierząt

* Zaznaczyć właściwe wpisując X w odpowiednim kwadracie

** Niewłaściwe skreślić

